

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Κατά τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 1113 και 785 έως και 787 του ΑΚ, επί αποκλειστικής χρήσεως του κοινού πράγματος από κάποιον εκ των συγκοινωνών (συγκυρίων), δικαιούνται οι υπόλοιποι – μολονότι δεν έχουν προβάλει αξίωση συγχρήσεως του κοινού πράγματος – να απαιτήσουν από εκείνον που έκανε αποκλειστική χρήση του, ανάλογη (προς το ποσοστό του επί της συγκοινωνίας) μερίδα επί του οφέλους το οποίος απέκτησε ο τελευταίος από την προδιαληφθείσα αιτία. Ο συγκύριος που αρνείται να αποδώσει στους υπόλοιπους συγκυρίους την ανωτέρω μερίδα τους, εκτός από την ενοχική ευθύνη του, διαπράττει (και) το έγκλημα της υπεξαίρεσεως και συνεπώς είναι νόμω επιτρεπτό να εγερθεί κατ' αυτού αγωγή αποζημιώσεως, ερειδομένη στις διατάξεις του ΑΚ, περί αδικοπραξιών (άρθρα 914 επ. αυτού). Αντικείμενο της αγωγής αυτής θα είναι η απόδοση των ανωτέρω ωφελημάτων στον ενάγοντα/ συγκύριο (ΜΠρΑθ 8326/1981).

Όπως προκύπτει από τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 786 και 787 του ΑΚ, καθένας από τους κοινωνούς δικαιούται (1) να λαμβάνει ανάλογη μερίδα επί των καρπών του κοινού και (2) να κάνει χρήση αυτού κατά τρόπο μη παρακωλύοντα την σύγχρηση των υπολοίπων συγκοινωνών. Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι ο νόμος διακρίνει σαφώς δύο περιπτώσεις : Κατά την πρώτη, εφόσον το κοινό πράγμα παράγει (φυσικούς ή/και πολιτικούς) καρπούς, τότε καθένας από τους κοινωνούς δικαιούται να ζητήσει (και με άσκηση συναφούς αγωγής) από τον διοικητή του κοινού την αναλογία του επί των ανωτέρω καρπών του' κατά την δεύτερη περίπτωση, εκείνος που κάνει αποκλειστική χρήση του κοινού είναι υποχρεωμένος να αποζημιώσει τον συγκοινωνό που

στερήθηκε την (σύγ)χρηση του κοινού, με ποσό ανάλογο προς την μερίδα του. Από τα ανωτέρω συνάγεται περαιτέρω και ότι, κατά το νόμο, ως χρήση του κοινού δεν νοείται η διοίκηση αυτού, η οποία οδηγεί σε κτήση καρπών εξ αυτού, παρά εκείνη που εξαντλείται στην αυτοπρόσωπη από τον συγκοινωνό χρήση του, προς ικανοποίηση των προσωπικών αναγκών του (ΜΠρΑθ 9122/1981).